

122

สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)
ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

นางนวพรรณ สรรพสิน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

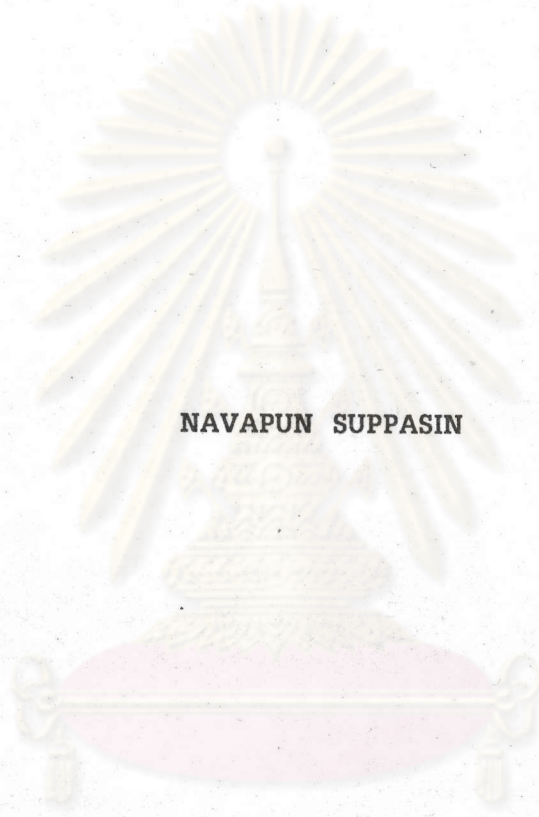
พ.ศ. 2538

ISBN 974-631-414-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

116444690

**STATE AND PROBLEMS OF THE IMPLEMENTATION
OF THE ELEMENTARY SCHOOL CURRICULUM B.E. 2521 (REVISED EDITION B.E.2533)
IN ELEMENTARY SCHOOLS
UNDER THE JURISDICTION OF THE BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION**

NAVAPUN SUPPASIN

**ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Elementary Education**

**Graduate School
Chulalongkorn University**

1995

ISBN 974-631-414-9

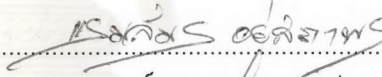

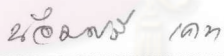
หัวข้อวิทยานิพนธ์ สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)
ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร
โดย นางนวพรรณ สรรพสิน
ภาควิชา ประถมศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.น้อมศรี เดท

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ ฤงสูรวัฒน์)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.แรมสม อยุธยาพร)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.น้อมศรี เดท)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมพงษ์ จิตรระดับ)

C340731 : MAJOR ELEMENTARY EDUCATION
KEY WORD:

STATE AND PROBLEMS / IMPLEMENTATION / CURRICULUM / ELEMENTARY
NAVAPUN SUPPASIN : STATE AND PROBLEMS OF THE IMPLEMENTATION OF THE
ELEMENTARY SCHOOL CURRICULUM B.E.2521 (REVISED EDITION B.E.2533) IN
ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE BANGKOK
METROPOLITAN ADMINISTRATION.

THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. NORMSRI CATE, Ph.D. 147 pp. ISBN 974-631-414-9

The purposes of this study were to find out the state and problems of the implementation of the Elementary School Curriculum, B.E.2521 (Revised Edition, B.E.2533) in administration, the curriculum management and the instruction organization. The findings of the study were as follows:

Regarding to the curriculum management, the results showed that most school administrators planned their curriculum organizing through teachers meetings by which school administrators and teachers planned together. Teacher's need assessment concerning curriculum documents and medias were conducted, also lesson plans were developed among teachers. However, lack of budget, insufficient amount of curriculum documents and medias, and inappropriated knowledgo and skills related to instructional medias producing among teachers were reported to be problems. They reported that most administrators placed teachers according to their education and experience, budget was distributed according to curriculum implementation plan, local materials were promoted, supervisory technique used observation and interview whereas an extra-curriculum was organized according to school readiness. Parents participations in school activities were conducted as means of public informing. Problems found were teachers had insufficient time due to other responsibilities, and public unco-operated.

Regarding to instructional organization, the findings revealed that most schools had their instructional planned through teachers meetings. Instructional activities were developed through organizational supervision and remedial teaching. Teaching techniques were choosen according to learning objectives while the results were used for instructional development and remedial teaching organization. However, inappropriated teaching assignment, lack of information concerning teaching techniques, and also insufficient time for tests construction were among problems reported.

ภาควิชา..... ประถมศึกษา

ลายมือชื่อผู้บันทึก..... น.น.น.น. น.น.น.น.

สาขาวิชา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... น.น.น.น. น.น.น.น.

ปีการศึกษา..... 2537

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

นางพรรณ สรรพสิน : สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ.2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

(STATE AND PROBLEMS OF THE IMPLEMENTATION OF THE ELEMENTARY SCHOOL CURRICULUM B.E.2521 (REVISED EDITION B.E.2533) IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION)

อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.น้อมศรี เกท, 147 หน้า. ISBN 974-631-414-9

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ และปัญหาการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในด้านการบริหารหลักสูตร และด้านการจัดการเรียนการสอน ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ประชากร เป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 155 คน และครูที่สอนประจำชั้น ป.1-3 จำนวน 465 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และ แบบสังเกต นำข้อมูลที่ได้มาแจกแจงความถี่และคำนวณค่าร้อยละ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ด้านบริหารการใช้หลักสูตร โรงเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่มีการวางแผนการใช้หลักสูตรโดยการประชุมชี้แจงให้ครูเข้าใจในเรื่องของหลักสูตร ผู้บริหารโรงเรียนและครูร่วมกันจัดทำแผนงานโครงการของโรงเรียน มีการสำรวจความต้องการของครูเกี่ยวกับเอกสารหลักสูตรและสื่อ มีการจัดทำบันทึกการสอนโดยครู ส่วนปัญหาที่พบได้แก่ ขาดงบประมาณสนับสนุน เอกสารหลักสูตรและสื่อไม่เพียงพอกับความต้องการ ครูขาดความรู้และทักษะในการสร้างสื่อ

ผู้บริหารส่วนใหญ่ จัดครูเข้าสอนตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ของครู มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อการใช้หลักสูตรตามลักษณะแผนงาน โครงการและกิจกรรม มีการประชุมปฏิบัติการเพื่อผลิตเอกสารและสื่อโดยใช้วัสดุในท้องถิ่น วิธีการนิเทศที่ใช้คือการสังเกตการสอนและซักถามปัญหาของครู มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยพิจารณาจากความพร้อมของโรงเรียน ประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตรโดยการเชิญผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน ในส่วนที่เป็นปัญหาคือ ครูไม่มีเวลาเตรียมตัว เนื่องจากมีงานอื่นต้องรับผิดชอบมาก ไม่ได้รับนิเทศจากศึกษานิเทศก์อย่างต่อเนื่อง และประชาชนไม่ให้ความร่วมมือ

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่มีการวางแผนการสอนโดยการประชุมครู พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนโดยการนิเทศภายใน และการสอนซ่อมเสริม สิ่งที่ครูใช้พิจารณาเลือกเทคนิค และวิธีสอน คือ จุดประสงค์การเรียนรู้ มีการนำผลของการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงมาตรฐานการจัดการเรียนการสอน และการจัดสอนซ่อมเสริม สำหรับปัญหาที่พบคือ ครูต้องสอนวิชาที่ตนไม่ถนัด ครูขาดแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับเทคนิค และวิธีสอน ครูไม่มีเวลาพอสำหรับการสร้างเครื่องมือวัดจุดประสงค์

ภาควิชาประถมศึกษา.....
สาขาวิชา
ปีการศึกษา 2537

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.น้อมศรี
เคท ที่ให้คำปรึกษาและคำแนะนำ ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี
ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง สำหรับความเมตตากรุณาของอาจารย์ไฉ่ ณ ที่นี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.แรมสมร อยู่สถาพร ประธานกรรมการสอบ
วิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.สมพงษ์ จิตระดับ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำตรวจ
แก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่อนุเคราะห์ตรวจแก้ไขให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ในการสร้าง
เครื่องมือในการวิจัย ขอขอบพระคุณกลุ่มตัวอย่างทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและ
ตอบแบบสอบถาม อันทำให้ผู้วิจัยได้ข้อมูลที่นำมาใช้ประโยชน์ในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างมาก

ขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย ที่ให้ทุนอุดหนุนในการทำวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างสูง ท่านผู้เป็น
พลังผลักดัน และให้กำลังใจเสมอมา คือ บุพการีทั้งสอง ครุบาอาจารย์ทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้
แก่ผู้วิจัย ขอขอบคุณ คุณวราภรณ์ แซ่ลิ้ม คุณสุวิมล โสภิตพันธ์ ที่ให้กำลังใจและช่วยเหลือสนับสนุน
งานบางส่วนในการทำวิจัยครั้งนี้จนลุล่วงไปด้วยดี

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
ข้อตกลงเบื้องต้น	5
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	5
วิธีดำเนินการวิจัย	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
2. วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
ความหมายและความสำคัญของหลักสูตร	9
องค์ประกอบของหลักสูตร	10
หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)	11
การนำหลักสูตรไปใช้ และบทบาทของบุคคลากรที่เกี่ยวข้อง	15
ข้อควรคำนึงในการนำหลักสูตรไปใช้	28
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	29
3. วิธีดำเนินการวิจัย	34
การศึกษาและรวบรวมข้อมูล	34
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	34
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	39
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ	39
การเก็บรวบรวมข้อมูล	40
การวิเคราะห์ข้อมูล	40
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	41
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	42
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	85

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
รายการอ้างอิง	99
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	109
ภาคผนวก ข รายชื่อโรงเรียน	110
ภาคผนวก ค หนังสือขอความร่วมมือวิจัย	115
ภาคผนวก ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	116
ประวัติผู้เขียน	147

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
3.1	เขตที่ลุ่มได้	35
3.2	โรงเรียนที่ลุ่มได้ จำนวนตัวอย่างผู้บริหารและครูที่สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2	36
3.3	โรงเรียนที่ลุ่มได้ ตัวอย่างผู้บริหาร และครูสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3	38
4.1	จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารจำแนกตามสถานภาพ	43
4.2	จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารจำแนกตามสภาพการวางแผนการใช้หลักสูตร	45
4.3	จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารจำแนกตามสภาพการเตรียมบุคลากรและส่งเสริมสนับสนุนบุคลากร	47
4.4	จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารจำแนกตามการจัดกิจกรรมหลักสูตร	52
4.5	จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารจำแนกตามการจัดสื่อวัสดุอุปกรณ์และการจัดอาคารสถานที่	53
4.6	จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารจำแนกตามการวัดและประเมินผลและการสอนซ่อมเสริม ..	54
4.7	จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารจำแนกตามสภาพปัญหาการวางแผนการใช้หลักสูตร	55
4.8	จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารจำแนกตามสภาพปัญหาการเตรียมบุคลากรและส่งเสริมสนับสนุนบุคลากร	57
4.9	จำนวนและค่าร้อยละของครูจำแนกตามสถานภาพ	61
4.10	จำนวนและค่าร้อยละของครูจำแนกตามสภาพการวางแผนการใช้หลักสูตร	62
4.11	จำนวนและค่าร้อยละของครูจำแนกตามสภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	66
4.12	จำนวนและค่าร้อยละของครูจำแนกตามสภาพการใช้สื่อ	68
4.13	จำนวนและค่าร้อยละของครูจำแนกตามสภาพการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน	68
4.14	จำนวนและค่าร้อยละของครูจำแนกตามสภาพการวางแผนการใช้หลักสูตร	70
4.15	จำนวนและค่าร้อยละของครูจำแนกตามสภาพการใช้สื่อ	72
4.16	จำนวนและค่าร้อยละของครูจำแนกตามการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการได้รับการช่วยเหลือจากผู้บริหาร	72
4.17	จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารโรงเรียนจำแนกตามสภาพปัญหาและการแก้ปัญหาการใช้หลักสูตรที่ได้จากการสัมภาษณ์	75
4.18	จำนวนของผู้บริหารจำแนกตามสภาพการจัดการเรียนการสอน การใช้หลักสูตรที่ได้จากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน	79
4.19	จำนวนและค่าร้อยละของครูจำแนกตามการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูชั้น ป.1-3	83